

Efektīvākais veids, kā pasargāt jaundzimušos no garā klepus, ir grūtnieču vakcinācija

No 2022. gada vakcinācijas kalendārs ir papildināts ar valsts apmaksātu vakcināciju pret garo klepu grūtniecēm. bezmaksas (valsts apmaksātas) vakcīnas pret garo klepu pieejamas arī Dzemdību nama Vakcinācijas kabinetā, 2.stāvā.

Vakcinācijai jāpiesakās pa tālruni 26530805. Vakcinācijas kabineta darba laiki: darba dienās no 11.00-12.00 un no 14.30-15.30. Dodoties uz vakcināciju, līdzī jāņem Mātes pase.

KAS IR GARAIS KLEPUS?

Garais klepus ir ļoti lipīga, baktērijas *Bordetella pertussis* izraisīta infekcija, kas izplatās gaisa pilienu ceļā (kad inficētais cilvēks klepo, šķauda vai runā).

Smagākās garā klepus formas skar tieši jaundzimušos un zīdaiņus. Infekcija skar plaušas un elpceļus, var izraisīt mokošu un nekontrolējamu klepu, apgrūtinot elpošanu, kā arī radīt daudzas citas smagas komplikācijas.

KĀDI IR GARĀ KLEPUS SIMPTOMI?

- smagas, nekontrolējamas klepus lēkmes;
- klepus lēkmēm var sekot vemšana, rīstīšanās vai *spiedoša, svilpjoša* elpa;
- slimība jaundzimušajiem var noritēt arī bez tipiskām klepus lēkmēm, taču var būt elpošanas pārtraukumi (bērns kļūst zilgans).

KĀDAS VAR BŪT KOMPLIKĀCIJAS?

Klepus var izraisīt nopietnas komplikācijas, tostarp smadzeņu bojājumus un pneimoniju, kā arī bērniņa nāvi.

KĀ JAUNDZIMUŠOS UN ZĪDAIŅUS VAR PASARGĀT NO GARĀ KLEPUS?

Saskaņā ar valsts vakcinācijas plānu, sākotnējo 2-3 devu kursu zīdaiņiem parasti ievada 2 līdz 12 mēnešu vecumā. Tas nozīmē, ka **visneaizsargātie ir jaundzimušie un zīdaiņi pirmajos dzīves mēnešos.**

Visefektīvākais veids, kā pasargāt jaundzimušos un mazus zīdaiņus no garā klepus, ir vakcinēt sievieti grūtniecības laikā!

Svarīgi! Lai izveidotos antivielu daudzums, kas spēj transplacentāri nodot

aizsargājošo antivielu daudzumu auglim, sievietei nepieciešama revakcinācija pret garo klepu katrā grūtniecībā. Laika gaitā antivielas samazinās, un lai gan tās spēj pasargāt no saslimšanas pašu sievieti, tomēr vairs nenodrošina aizsargājošu efektu bērnam. Pasaules Veselības organizācija rekomendē grūtnieču revakcināciju pret garo klepu no 20. līdz 32. grūtniecības nedēļai.

KĀPĒC GRŪTNIECĒM JĀVAKCINĒJAS PRET GARO KLEPU?

- Vakcinējoties, mātes organismā izveidojas antivielas, kas caur placentu tiek pārnestas bērniņam, pasargājot viņu no saslimšanas ar garo klepu pirmajos dzīves mēnešos.
- Vakcīna pret garo klepu aizsargā māmiņu.
- Vakcinācija grūtniecības laikā ir ļoti efektīva (par 90 – 95% samazina iespēju saslimt ar garo klepu jaundzimušajam un zīdainim līdz 3 mēnešu vecumam).
- Vakcinācija pret garo klepu grūtniecības laikā ir droša (pētījumi neuzrāda palielinātu komplikāciju risku sievietēm vai jaundzimušajiem). Blakusparādības, kas rodas, ja tiek ievadīta garā klepus vakcīna, parasti ir vieglas. Biežākās blaknes - var būt sāpes, apsārtums un pietūkums vakcīnas ievadīšanas vietā, muskuļu sāpes vai neliels drudzis.